

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Práce s redakčním systémem, úvod do role redaktora

Ivo Šnábl

Web studio Institut biostatistiky a analýz MU

snabl@iba.muni.cz

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Projekt Zvyšování IT gramotnosti zaměstnanců vybraných fakult MU

Registrační číslo: CZ.1.07/2.2.00/15.0224, Oblast podpory: 7.2.2

Obsah

Základní pojmy, východiska, cíle

Pravidla, doporučení

Jak reportovat chyby aplikace; jazykové znalosti

Zaměřeno na webovou aplikaci vybavenou redakčním systémem

Práce v DEMO verzi

Obrázky, odkazy

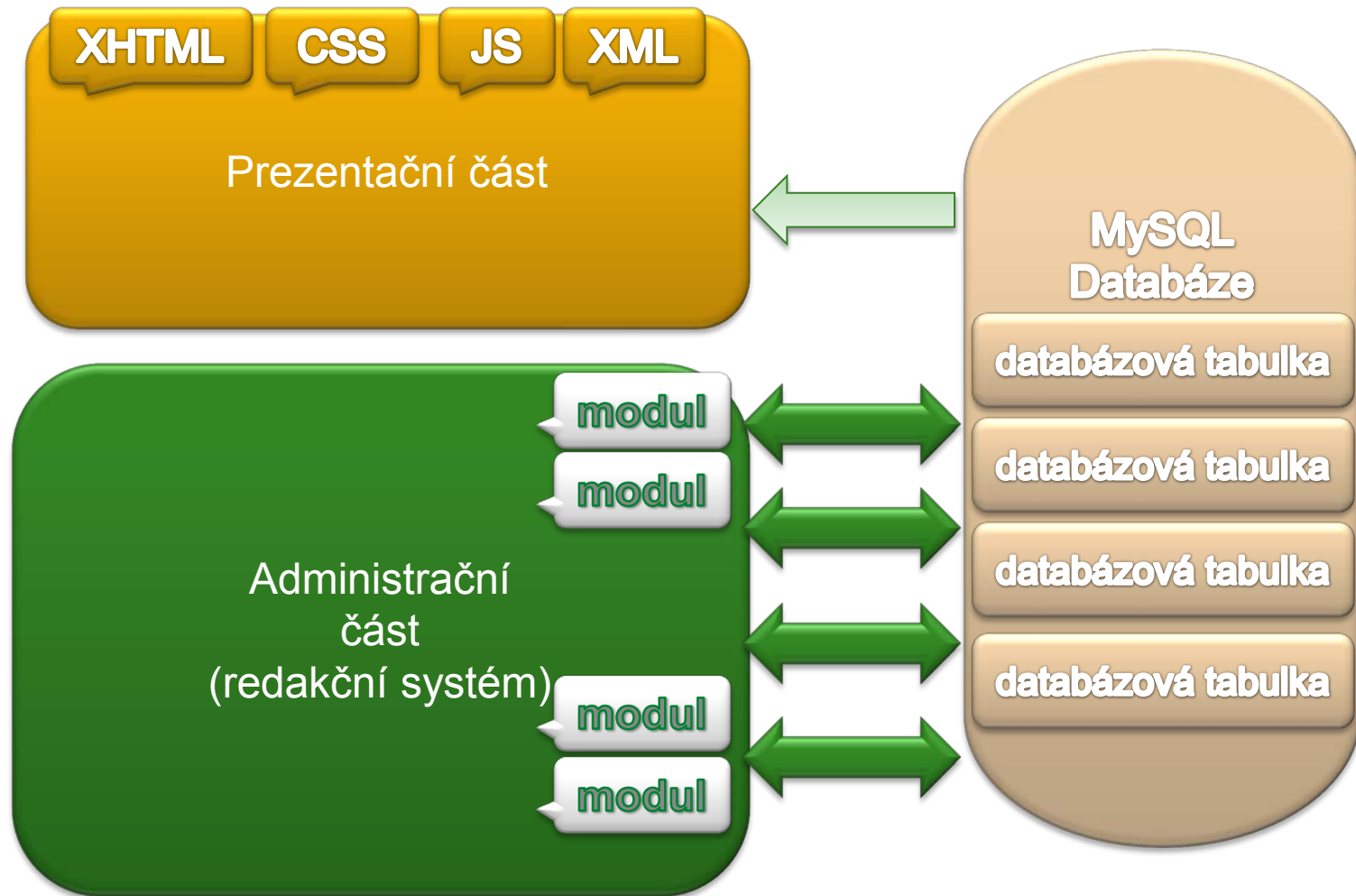
Pro project managery

Jak zadat web. Popis aplikace.

Prohlížeče, error reporting

- Doporučovat prohlížeč **Mozilla Firefox 3** (chystá se verze 4)
- Uživatelé **Internet Exploreru**: pokud nechtějí měnit, tak **verzi 9** jakmile bude k dispozici
- **Něco na webu nefunguje?** Pošlete vývojáři vč. informací:
 - prohlížeč a jeho verze
 - URL adresu (popř. URL adresu výchozí stránky + adresu cílové problematické stránky)
 - obsah stránky, výpis chyby, print screen,

Schéma webové aplikace

Platforma: programovací jazyk PHP, SQL

Nejčastěji provozováno na serveru: Apache, OS (operační systém) Linux/Ubuntu

Programovací jazyk PHP

- Chyba v PHP kódu:

- stránka vypisuje chybu typu:

Fatal error: Call to undefined function array() in
...../index.php on line 6

- Chyba připojení k databázi:


```
An error occured when processing the SQL query  
::: SELECT * FROM sessions WHERE sid='4ra0170ccifj5jlk77idsbutg4'  
No database selected
```

Skriptovací jazyk XHTML

TIP: Zobrazit
zdrojový kód stránky

```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?><!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.0  
Strict//EN" "http://www.w3.org/TR/xhtml1/DTD/xhtml1-strict.dtd">  
<html lang="cs" xml:lang="cs" xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml">  
<head>  
  <title>DEMO: Úvod</title>  
  <meta http-equiv="content-type" content="text/html; charset=utf-8" />  
  <meta name="description" content="Test popis popis" />  
  <meta name="keywords" content="global keywords, keywords" />  
  <meta name="robots" content="index, follow" />  
  <link rel="stylesheet" type="text/css" href="styles/style.css" />  
  <script type="text/javascript" src="styles/common.js"></script>  
  <link rel="shortcut icon" type="image/x-icon" href="favicon.ico" />  
</head>  
<body>  
<div id="whole">  
  <div id="head">  
    <a href="index.php">na úvodní stranu</a>  
  ...
```

CSS: kaskádové styly

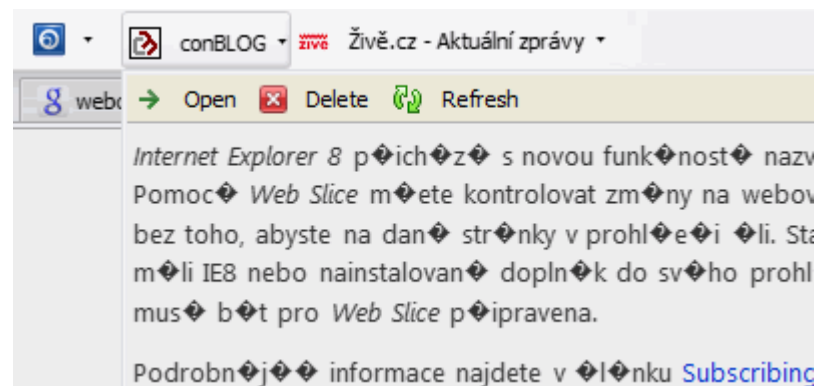
```
body {  
  margin: 0; padding: 0;  
  font-family: 'Trebuchet MS', Arial, Helvetica, sans-serif;  
  font-size: 0.75em;  
  color: #000;  
  background: #d1d6da url('../images/bg.jpg') repeat-x;  
  line-height: 1.4; }  
  
a { color: #009edf; }  
a:hover { color: #009edf; text-decoration: none; }
```

Důsledky chyb v XHTML

- chyba v parsování neuzavřený tag (značka)
- nebo chyba v CSS
 - důsledek: rozsypaný layout (rozvržení) stránky

- chyba v jazykovém kódování

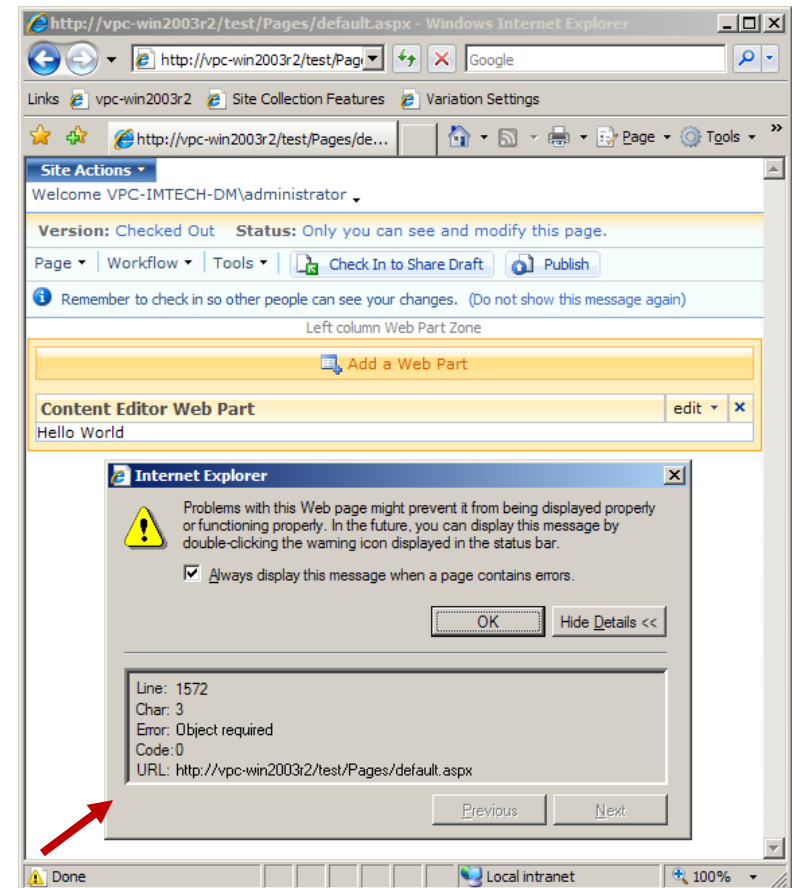
Programovací jazyk JavaScript

- obsah souboru /styles/common.js:

```
$(document).ready(function(){  
  $("a[rel='lightbox']").colorbox();  
  $(".button").button();  
});
```

```
function target_blank(url){  
  var wasOpen = false;  
  ....
```

- důsledek chyby
v programovém (js) kódu:

Nejčastější pravopisné chyby – TOP 10

Datum

S mezerami (5. 4. 2011). Když píšeme termín vícedenní akce, tak pokud je to v rámci 1 měsíce, tak dny s pomlčkou a bez mezer, při přesahu do dalšího měsíce ale s mezerami.

Př.: 2.–5. 3. 2011; 29. 4. – 5. 5. 2011

Procenta

Zde je rozdíl, jestli jde o podstatné nebo případné jméno. Podstatné se píše s mezerou mezi číslem a %, přídavné jméno dohromady.

Př.: 5 % = pět procent pacientů, 5% = pětiprocentní kvantil

Výrazy s číslem

Bez „-ti“, bez mezery a pomlčky (5měsíční pozorování). Neplést s AJ – zde je to jinak, je tam pomlčka a zůstává to v jednotném čísle (5-month follow-up)

Podobně třeba 20krát, 3násobný apod.

Záporná čísla

Znaménko minus neoddělujeme mezerou. Př.: -2,85

Rozsah čísel

S pomlčkou a bez mezer (800–950), pokud ovšem máme tisíce a děláme tam mezery mezi řády, pak s mezerami kolem pomlčky (100 000 – 200 000)

Velká písmena

Názvy samozřejmě nemocí s malým písmenem, u nemocnic apod. doporučuji podívat se na jejich web (viz např. Fakultní nemocnice v Motole vs. Nemocnice Na Homolce – Na Homolce je název ulice, podle níž se jmenuje nemocnice). Pokud je slovo „nemocnice“ na prvním místě a je to oficiální část názvu, pak s velkým písmenem, jinak s malým (Nemocnice Jihlava vs. nemocnice v Jihlavě)

Názvy předmětů a oborů – doporučuje se psát s malým písmenem (matematická biologie), naopak třeba Letní škola matematické biologie, pokud jde o oficiální název akce, s velkým L (naopak ale pokud budeme mluvit o letních školách obecně, tak s malým l :-)). Jinak pokud název akce začíná číslem, pak po něm je už malé písmeno (6. letní škola matematické biologie), čímž se lze problémům s velkými písmeny elegantně vyhnout.

Lomítka

Pokud „lomíme“ mezi 1slovnými výrazy, pak kolem lomítka nejsou mezery, u víceslovných výrazů jsou mezery doporučeny.

Př.: Do jídelny chodí 200 lékařů/sester; Do jídelny chodí 200 zdravotnických pracovníků / stavebních dělníků.

Místní názvy – pomlčka, spojovník

Jednoslovné názvy oddělovat spojovníkem („krátkou pomlčkou“) bez mezer, víceslovné pomlčkou (n-pomlčkou, „dlouhou pomlčkou“) a mezerami

Př.: Brno-Bohunice; Brno – Královo Pole

Akademické tituly

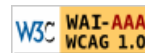
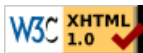
především v AJ (viz. příloha)

Automatické dělení slov

Prohlížeče neřeší; lze řešit na úrovni XHTML pomocí „tvrdé“ mezery:

Principy, cíle

- **Pravidla českého pravopisu** (www.pravidla.cz) a aplikace typografických pravidel v prostředí webu (http://www.typo.cz/_typo/typo-pravidla-uvod.html)
- Dodržování **ISO norem** a norem navržených konsorciem W3C (**XHTML validita**)
- Přiměřené dodržování zásad **přístupného webu**, viz. příloha, popř. dle WAI nebo Section 508
- Efektivita, ergonomie
- SEO (optimalizace pro vyhledávače)

DEMO

Jaký vložit obsah?

- použijte <http://cs.lipsum.com/>

Tipy, rady, triky – názvy souborů

Normalizace (pouze ASCII znaky, optimálně do délky 32 znaků, malá písmena). UNIX (case sensitive) vs. Windows (case insensitive) – *raději vždy malými písmeny!*

Včetně klíčových slov (SEO-like forma) – vynechat *stop* slova (spojky atd.); není nutné u privátních příloh, kt. se stahují v autentizované části webů!

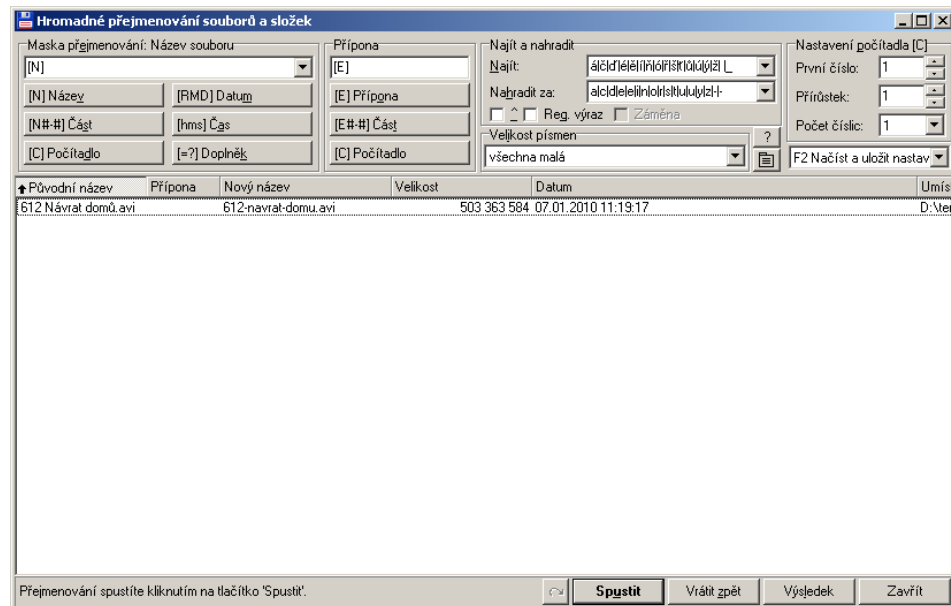
Vhodné verzování příloh (na většině webů je ošetřeno automaticky: ke jménu souboru se vždy připojí unikátní řetězec – ochrana proti nechtěnému přepsání).

Off-line nástroje pro hromadné „odčeštění“:

- ❑ CZech (nutno si upravit převodní tabulky)
- ❑ TotalCommander od verze 7.50

Řešení v TotalCommanderu:

- Pomocí nástroje Hromadné přejmenování (označ soubory a potom CTRL+M).
- Pole Najít: zadejte sekvenci `á|č|ď|é|ě|í|ň|ó|ř|š|t|ů|ú|ý|ž|_|_`
- Pole Nahradit za: zadejte sekvenci `a|c|d|e|e|i|i|n|o|r|s|t|u|u|y|z|-|-`
- Sekvence definuje postupně nahrazované znaky, oddělené |.
- Na konci si všimněte nahrazení znaků <mezera> a podtržítka `_`, které se doporučuje nahrazovat spojovníkem - („krátkou pomlčkou“).
- velikost písmen: **vše na malá.**

Více najdete v nápovědě TC pod tlačítkem ?.

Odkazy

Zásadní pokyny a doporučení

Nepoužívat absolutní cesty ani URL, ale relativní vzhledem k webovému kořenu (web root)

V úložišti na serveru udržovat systematický pořádek, obsah členit do podsložek

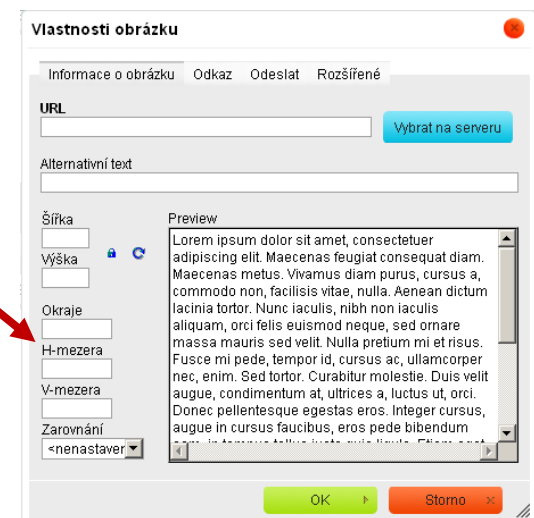
- periodické přírůstky (např. reporty za každý rok) do zvláštních podsložek
- **názvy podsložek:** analog. situace jako při pojmenovávání souborů (využít klíčová slova!). Složky jsou sdíleny všemi jazykovými mutacemi, proto je potřeba dopředu si rozhodnout, který jazyk je primární nebo důležitější a ten potom používat při pojmenování.

Vyvarovat se všech *transitional* tagů nebo atributů, bohužel i CKeditor si s nimi nedokáže poradit a raději je ponechá.

XHTML Strict (vs. Transitional)

Přehled:

<http://podklady.interval.cz/snizek/69/strict-dtd.html>

Obrázky: úpravy, formáty

Základní operace:

převod do RGB, ořez, převzorkování (resampling) do 72 / 96 / 120 DPI

zmenšení velikosti např. <http://www.photoshopessentials.com/essentials/resizing-vs-resampling.php>

korekce a retuše např. <http://www.twistedtreephoto.com/Photoshop%20tutorial/Photoshop%20tutorial1.html>

<http://www.youtube.com/watch?v=IJsJlgztd5U> Kurz práce ve Photoshopu pro IBA a MU (duben 2011)

Funkce Uložení pro web – optimalizace kvalita vs. velikost

JPEG

Vhodný pro fotografie, obrázky s barevnými přechody, kompozicemi

Kvalita (vs. míra komprese): dop. 50 – 80 % Podporuje plnou barevnost. Nepodporuje průhlednost.

GIF

Vhodný pro grafiky, obrázky s jednoduchými barevnými plochami

Kvalita je určena rozsahem indexu barev (1 – 256 barev, což je maximální počet + průhledný (alfa) kanál)

Podporuje jednoduchou (100%) průhlednost, pravá průhlednost se simuluje přechodem do barvy pozadí (nutno vždy vybrat alespoň přibližnou barvu pozadí).

Formát PNG 8 i 24 – chyby při vykreslování v IE6, používat obezřetně.

PNG 8

Obdoba GIFu, u komplikovanějších grafických kompozic (barevné přechody i barevné výplně) má při stejné kvalitě o něco menší velikost

PNG 24

Podpora plné barevnosti i pravé průhlednosti (každý bod má kromě své barvy definovanou i průhlednost). Nevýhoda: výsledná velikost souboru. Existuje způsob jak obejít chybu při jejich vykreslování v IE6.

Obr. Správné prolnutí poloprůhledného stínu s barvou pozadí ve Firefoxu

Obr. Chybné vykreslení průhledného pozadí v IE6

Vektorové (a další) formáty

Vektorové formáty stále nejsou standardně podporovány,

nejdále je SVG (podporují všechny poslední verze),

budoucnost: HTML5

Project management: metadata

■ Co je potřeba před spuštěním nového webu?

Doména webu:	http://metoda.registry.cz		
Jazykové mutace:	cs, en	Primární jazyk:	cs
Název webu česky:	Management metastatického kostního postižení u pokročilých solidních tumorů: Hodnocení kvality /kontrola kvality v reálné klinické praxi	Název webu anglicky:	Management of METastatic BOne Disease of Any Advanced Solid Tumors: Quality Assurance/Quality Control in Real Clinical Practice
Krátký název webu česky:	Projekt METODA	Krátký název webu anglicky:	METODA Project
Popis webu česky:	Smyslem tohoto projektu je testovat univerzální metodiku hodnocení kvality zdravotní péče a zlepšit monitoring v reálné klinické praxi.	Popis webu anglicky:	The purpose of this project is testing a universal methodology for health care quality assessment and improving monitoring in the real clinical practice.
Klíčová slova česky:	guidelines,doporučení,solidní nádory,nádor,medicína založena na důkazech,crf	Klíčová slova anglicky:	guidelines,solid tumors,tumor,evidence based medicine,crf
Počet úrovní menu:	Max. 3		
Validační odkaz:	ano	IBA odkaz:	Ano, přidat na web IBA do Hlavních projektů
Analýza přístupů:	Není potřeba	Vyhledávání:	standardně (pomocí google)
Další požadavky:	umístit logo a anotaci na web oncoq a cebo. Anglická mutace bude později. Klinický projekt – nutno přidat na úvod rozcestník (lékař/nelékař) Možná bude potřeba vytvořit stránku Vyloučení zodpovědnosti		

Project management: Grafický návrh

Co je potřeba vykomunikovat a nechat odsouhlasit ohledně grafického návrhu?

Vše je vhodné promítnout do obrázku s grafickým návrhem webu:

- Jaká loga a kde je možné je použít, barevnost (bývá definována grafickým manuálem)
- Jak má web působit („web s lidskou tváří“, corporate, science, ...)
- Formátování nadpisů H1, H2, .., odkazů; menu a submenu vč. efektu po najetí myší (hover)
- Přehled o základní struktuře webu (umístění a podoba menu)
- Existuje už podobný web, kterým je možno se inspirovat?
- Existuje už podobný web, od kterého se web musí zásadně lišit? A v čem?

Project management: funkce

Jaké části z layoutu webu bude vhodné mít editovatelné:

- Slideshow, bannery (pro doplňování obrázků)
- Záhlaví, zápatí (doplňování log, kontaktních údajů,...)

Vyhledávání:

Pomocí Google

Pomocí Vlastního vyhledávání Google

Pomocí interního vyhledávání

Pozor na ekonomiku!

Spuštění webu

- Vhodné je přidat web „do Google“: <http://www.google.cz/addurl/?continue=/addurl> , vyhledávání pomocí Google záleží jak naše stránky jsou zaindexovány (čas: 7 – 14 dnů).
- ? přidat na stránky IBA, www.registry.cz atd. nebo do veřejných katalogů odkaz na náš web (bez zpětných odkazů to nejde!)

Vlastnosti aktuálních verzí, jsou:

■ Spravované on-line:

- každý web obsahuje samostatnou administrační část, jejímž jádrem je redakční systém, který vyvíjíme sami podle filozofie KISS (Keep It Simple as possible)
- jednotlivé části webu jsou rozděleny do samostatných celků, tzv. modulů (přehlednost a efektivnost práce se záznamy)
- úpravy se ihned projeví všem uživatelům webu, spravovat web je možno de facto odkudkoliv, postačí PC a připojení k internetu

■ Standardizované:

- obsah je sestavován podle striktních pravidel a standardů

■ Moderní, kompatibilní, přístupné:

- vše podle posledních poznatků v oboru, fungující

■ Multimediální:

- obsahují podporu a přehrávače videí
- obsahují efektní fotogalerie

Vlastnosti aktuálních verzí, jsou:

■ **Bezpečné:**

- redakční systém je zcela samostatný, zabezpečený
- přihlašování je ověřováno podle přísných kritérií

■ **Rychlé:**

- web obsahuje jednoduchou a spolehlivou vyrovnávací paměť

■ **S otevřeným kódem:**

- snadno modifikovatelný i v budoucnosti (PHP, JavaScript, XHTML)
- založené na finančně dostupných technologiích (Apache, databáze MySQL), které jsou součástí běžných (i těch levnějších) webhostingů

■ **Optimalizované pro vyhledávače:**

- web obsahuje podporu pro svoji lepší vyhledatelnost tj. dokáže nalákat více potenciálních klientů

■ **Multilinguální:**

- jazykové verze jsou na sobě nezávislé (libovolná jazyková verze může být rozsáhlejší anebo užší než ostatní apod.)
- flexibilní podpora více jazyků (čeština, angličtina a další jazyky; flexibilita uživatelského prostředí u cizích jazyků: pokud neexistuje překlad výrazu, doplní se text v angličtině)

■ **Ověřené:**

- weby s redakčním systémem nám fungují ve více jak 100 instalacích v ČR i zahraničí

■ **Progresivní:**

- redakční systém průběžně vyvíjíme a posouváme dále, starší verze je možné upgradovat

Poděkování

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

*Konání kurzu financováno z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost
„ZVYŠOVÁNÍ IT GRAMOTNOSTI ZAMĚSTNANCŮ VYBRANÝCH FAKULT MU“*

Registrační číslo: CZ.1.07/2.2.00/15.0224